

NOTĂ

cu privire la majorarea salariului minim

Având în vedere următoarele argumente:

- Programul de Guvernare 2018-2020 prevede creșterea salariului minim la un nivel echitabil și introducerea salariului minim pentru persoanele cu studii superioare .
- Numeroși lucrători cu normă întreagă câștigă venituri sub nivelul minim de subzistență sau nivelul minim de trai decent calculat la nivelul gospodăriilor de salariați. România are cea mai ridicată rată de sărăcie în rândul lucrătorilor cu normă întreagă (full time) din UE (13,3% din total). Situația este și mai gravă în ceea ce privește rata de sărăcie în rândul lucrătorilor cu timp parțial de lucru (part time), unde România, cu 61%, are de aproape 4 ori mai mult decât media UE28 (Anexa nr. 1).
- Creșterea salariului minim are un impact pozitiv asupra creșterii economice. Astfel, creșterea salariului minim cu 9,5% (de la 1900 lei la 2080 lei) în condițiile diferențierii acestuia pe studii superioare și vechime în muncă (Anexa nr. 7) are un impact pozitiv asupra PIB în anul 2019 (0,8 puncte procentuale), precum și în anul 2018 (circa 0,15 puncte procentuale).
- Creșterea salariului minim are un impact pozitiv asupra potențialului de creștere a economiei pe termen lung. Majorarea salariului minim stimulează consumul și cererea agregată și implicit creșterea economică.
- Creșterea salariului minim are un impact nesemnificativ asupra inflației iar acesta se manifestă după aproximativ un an de zile. Din analize econometrice, interpretând rezultatul obținut în sens restrictiv, creșterea salariului minim conduce la creșterea salariului net, iar o variație de 1% a salariului net ar putea influența rata inflației cu 0,05% cu un lag de circa 1 trimestru, fără a ține seama de alți factori, inclusiv ciclici/naturali.

- Creșterea salariului minim este necesară ținând cont de lipsa acută de forță de muncă cu care ne confruntăm. De altfel, creșterea salariului minim este una naturală și nu una discreționară, ca urmare a dificultăților întâmpinate de companii în găsirea de forță de muncă.
- Majorările salariului minim conduc la reducerea inegalităților de venituri. România ocupă locul 7 în UE în ceea ce privește inegalitatea de venituri accentuată, mai mare decât media UE (Anexa nr. 2).
- Majorarea salariului minim are un impact pozitiv asupra ocupării tinerilor pe piața muncii. Din analize econometrice (date trimestriale, 2000 T1-2018 T1) rezultă că majorarea salariului minim cu 1% a determinat o creștere a ratei ocupării tinerilor cu aproximativ 2% (procente), ca urmare a creșterii stimulentei de integrare pe piața muncii. De altfel, în trimestrul al doilea din 2018 s-a înregistrat un nivel minim al numărului de șomeri din rândul tinerilor – 99 de mii, respectiv o rată minimă (din ultimii 20 de ani) a șomajului în rândul tinerilor – 15,5%, în scădere cu aproximativ 9 puncte procentuale comparativ cu 2013.
- Creșterea salariului minim generează creșterea de locuri de muncă în sectorul formal al economiei, reduce înclinația anumitor categorii de angajați de a părăsi sectorul formal și crește participarea la programe de formare profesională organizate de companii. Creșterea salariului minim a favorizat majorarea numărului de salariați (cu timp normal de muncă). Astfel, față de anul 2013 numărul salariaților s-a majorat cu peste 550 de mii, în ciuda dublării (nominale) a salariului minim brut.
- Conform teoriei salariilor de eficiență, majorarea salariului minim va genera câștiguri suplimentare de productivitate, mai ales în rândul lucrătorilor slab calificați. În perioada 2012-2017, conform datelor Eurostat, rata reală de creștere a productivității reale a muncii (pe persoană ocupată) a fost de 32% în România, iar rata de creștere a productivității reale a muncii (pe oră) a fost de aproximativ 40% - cele mai mari rate de creștere din Uniunea Europeană (Anexa nr.3).
- Implementarea unui salariu minim adecvat este necesară pentru a reduce inechitatea distribuirii venitului național între muncă și capital. Dacă în țările dezvoltate observăm o pondere echilibrată alocată compensării salariaților și capitalului, în România doar 36% din PIB este alocat pentru remunerarea salariaților, 55% pentru remunerarea capitalului și restul pentru taxe indirecte minus subvenții. Mai mult, intervenția publică pentru creșterea mai accentuată a salariului minim în România în ultimii ani apare și din nevoia de a corecta un dezechilibru asociat crizei – cei care au suferit mare parte din povara crizei au fost angajații (remunerarea salariaților în PIB a scăzut de la 36,5% în 2008 la 34,4% în 2016, conform Eurostat). Programul de guvernare prevede creșterea ponderii alocate remunerării salariaților în PIB la 38% în 2019 și 40% în 2021 (Anexa nr. 4).

- Este necesar ca beneficiile creșterii economice să se împartă echitabil iar liftul social (trecerea într-o decilă superioară de venituri) să funcționeze (Anexa nr. 5).
- Analiza comparativă a nivelului salariului minim pe economie în euro arată că România are al treilea cel mai scăzut nivel din Uniunea Europeană (Anexa nr.6).
- Carta Socială Europeană prevede nevoia existenței unei remunerații corecte pentru un nivel de trai minim decent pentru lucrători și familiile lor, considerând că un nivel mediu al salariului minim net la cel puțin 60% din salariul mediu net ar asigura acest deziderat.
- Fondul Monetar Internațional concluzionează că, în situația țărilor din Centrul și Estul Europei, la un raport 50% salariu minim/salariu mediu nu există efecte negative asupra ocupării și competitivității;
- Ministerul Federal al Muncii și Protecției Sociale din Germania afirmă că:
 - *"Salariul minim permite participarea noastră, a tuturor, la rezultatele economice obținute. Acesta asigură baza unor drepturi salariale decente, mai ales în acele sectoare economice în care salariile mici erau foarte răspândite"*
 - *"Salariul minim obligatoriu pe economie îi protejează pe angajații din Germania în fața angajatorilor care plătesc salarii mici și necorespunzătoare. În felul acesta, salariul minim obligatoriu reprezintă și o contribuție la concurența loială și funcțională din economie. În același timp, acesta asigură o stabilitate mai mare a sistemelor de asigurări sociale."*
 - *"Salariul minim protejează personalul din sectoarele economice cu salarii mici împotriva firmelor care practică dumpingul salarial. În afară de aceasta, datorită salariului minim, competiția dintre firme nu se va mai desfășura în detrimentul salariaților, ale căror salarii se reduceau continuu, ci aducând pe piață produse și servicii de mai bună calitate."*

Propunem:

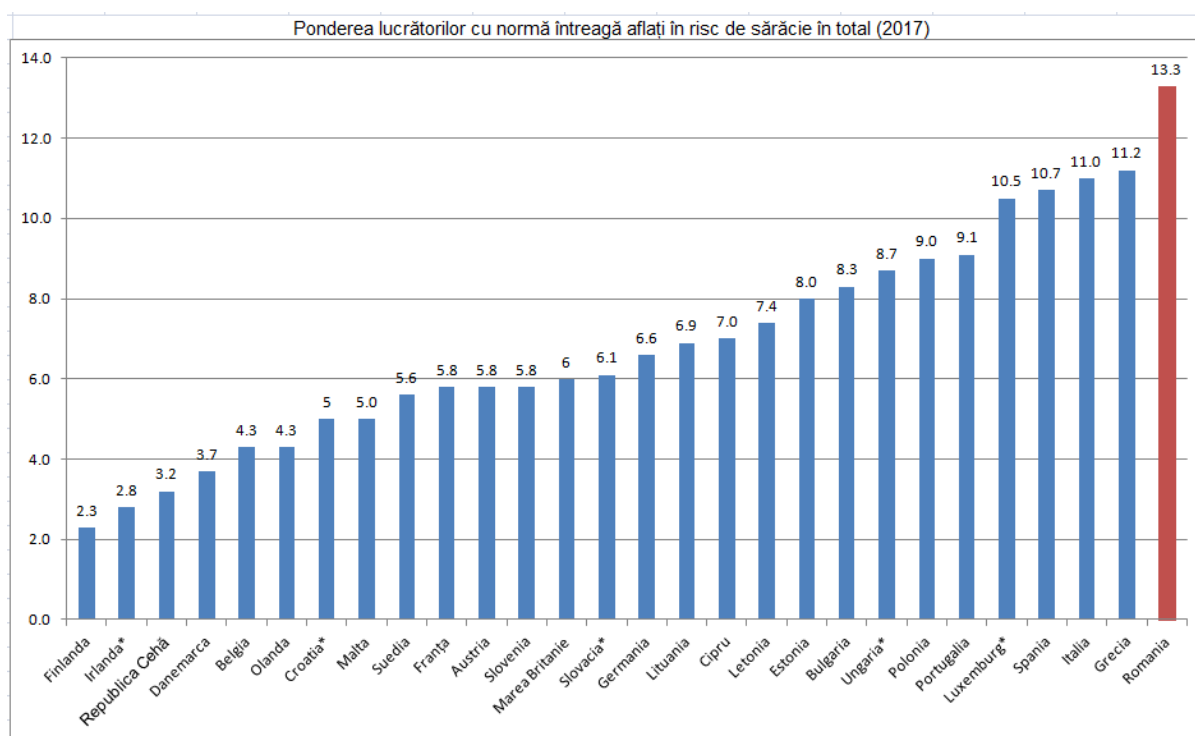
1. Creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la nivelul de 2080 lei/lună, începând cu 1 noiembrie 2018.
2. Introducerea unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată la nivelul de 2350 lei/lună pentru angajații pe posturi pentru care sunt necesare studii superioare conform Clasificării Ocupațiilor din România (COR), începând cu 1 noiembrie 2018.

3. Creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la nivelul de 2350 lei/lună pentru angajații cu 15 ani vechime, începând cu 1 noiembrie 2018.
4. Introducerea în Codul Muncii a unui prag minim al raportului salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată /câștig salarial mediu brut la cel puțin 45% începând cu anul 2020.

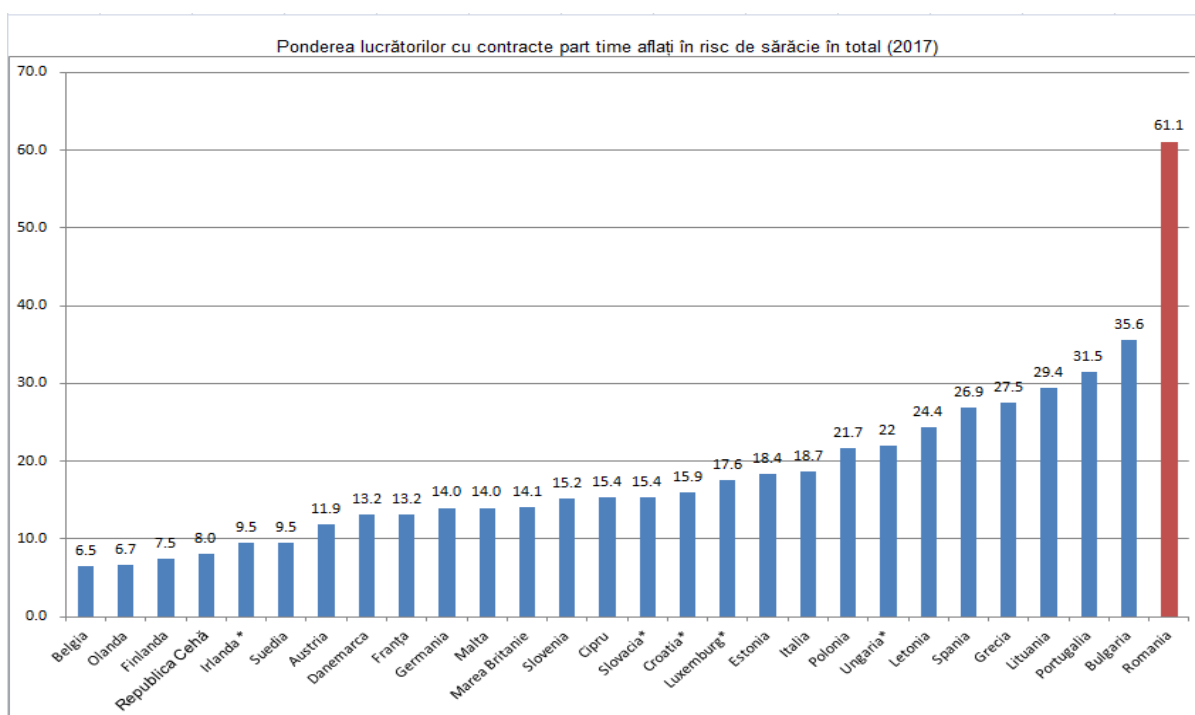
**PREȘEDINTELE
CONSILIULUI DE PROGRAMARE ECONOMICĂ**

ION GHIZDEANU

Anexa nr. 1

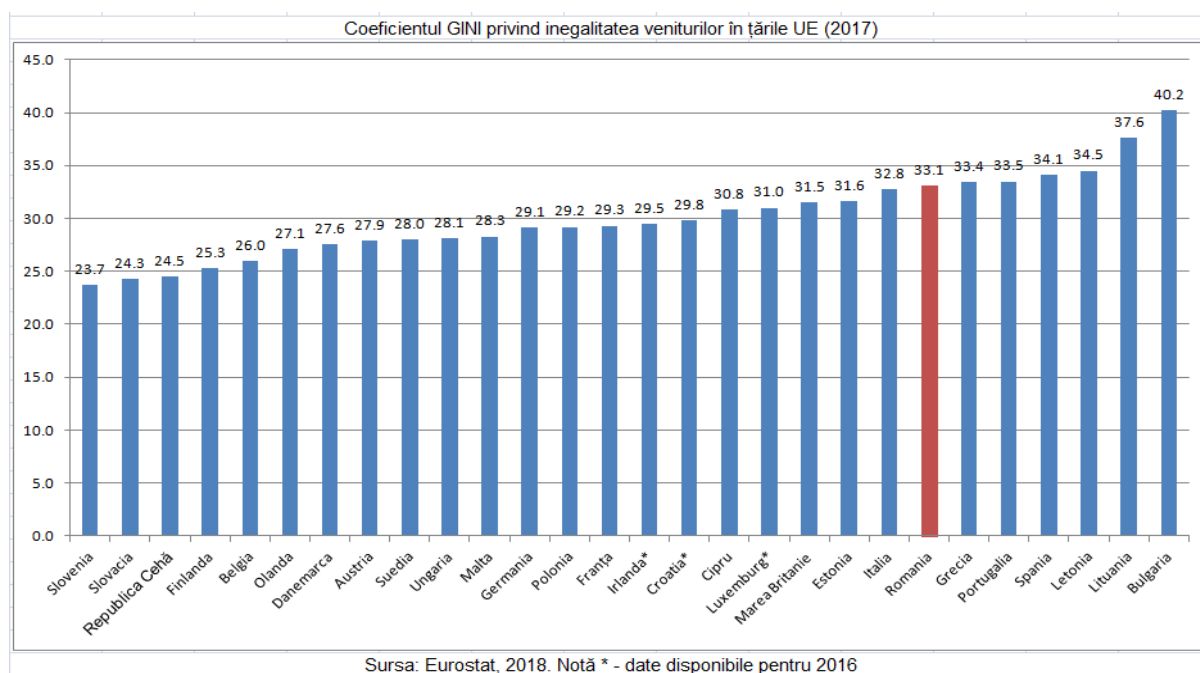

Sursa: Eurostat, 2018. Notă: * - date disponibile la 2016

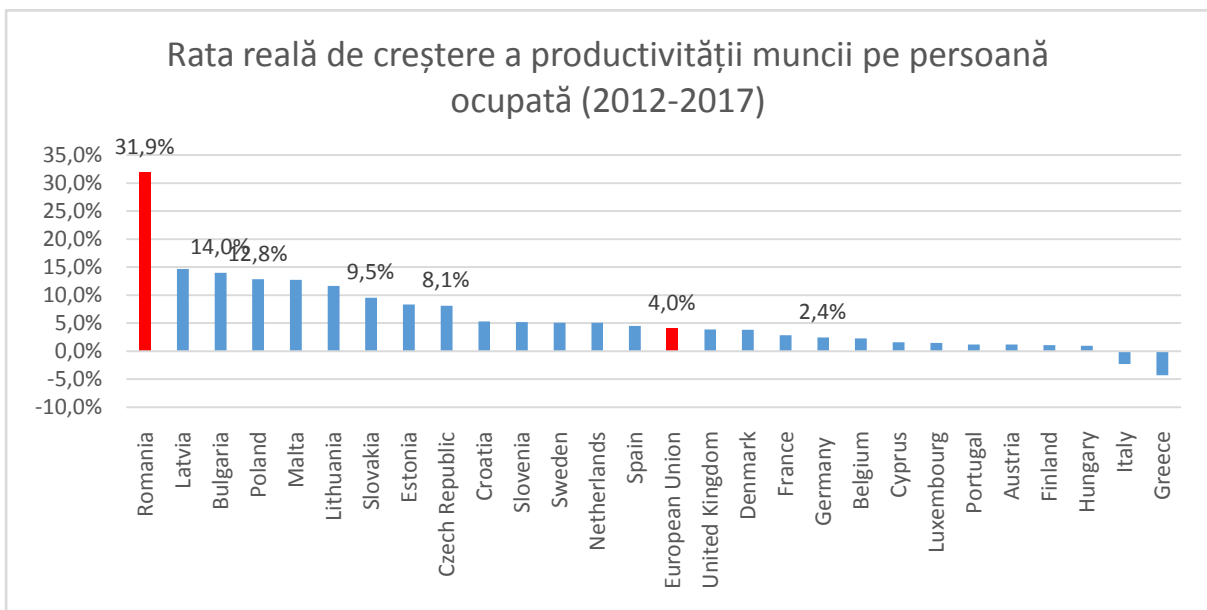
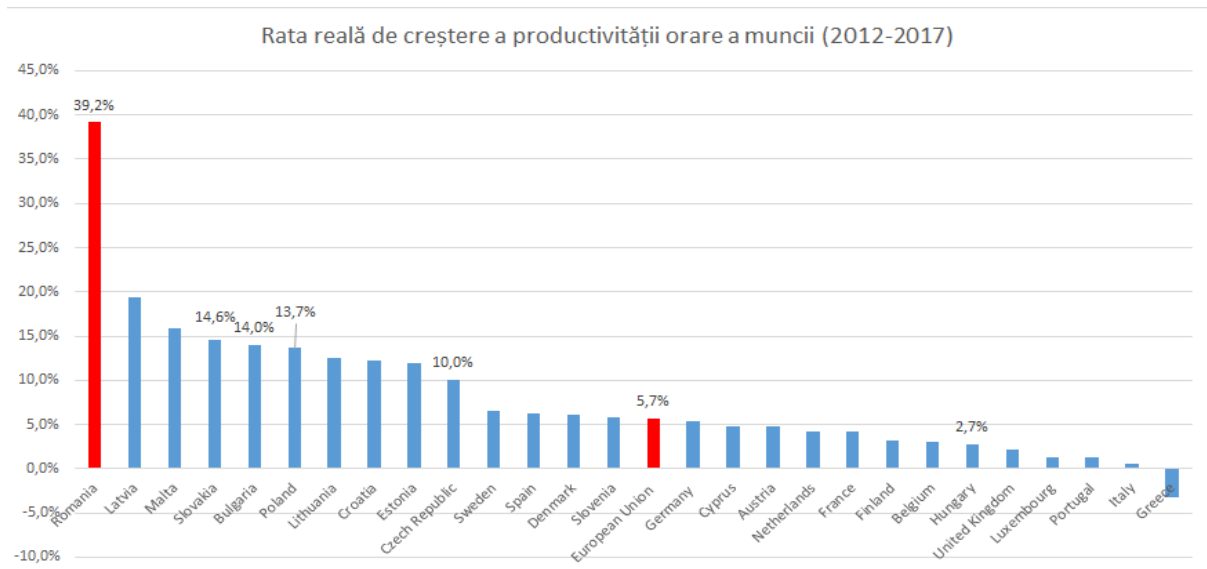

Sursa: Eurostat, 2018. Notă: * - date disponibile la 2016

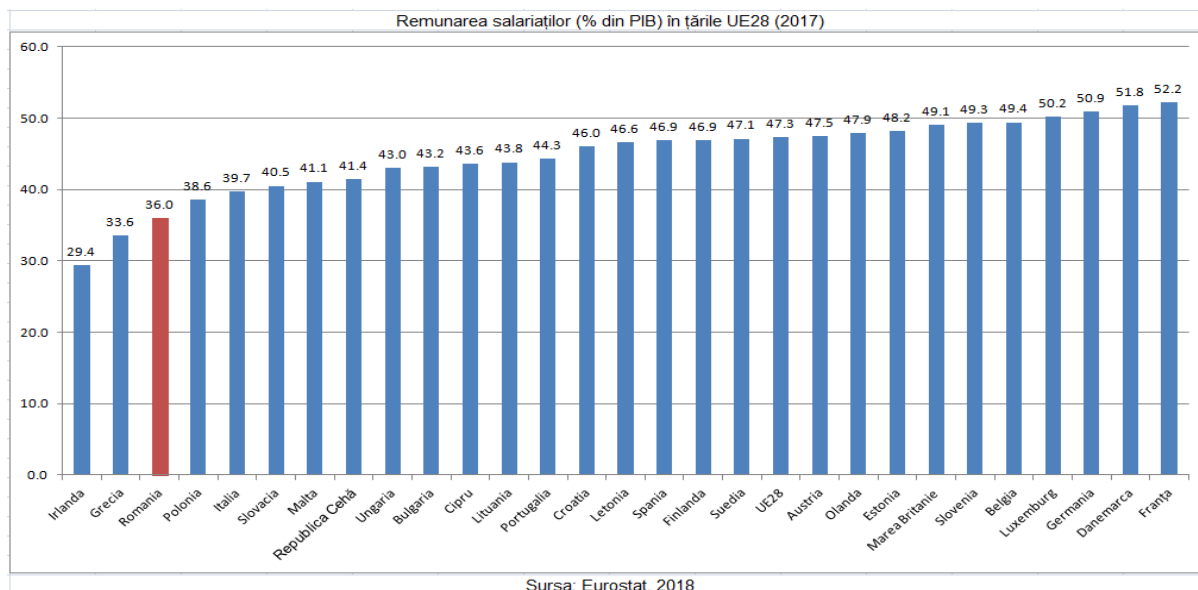
Anexa nr. 2

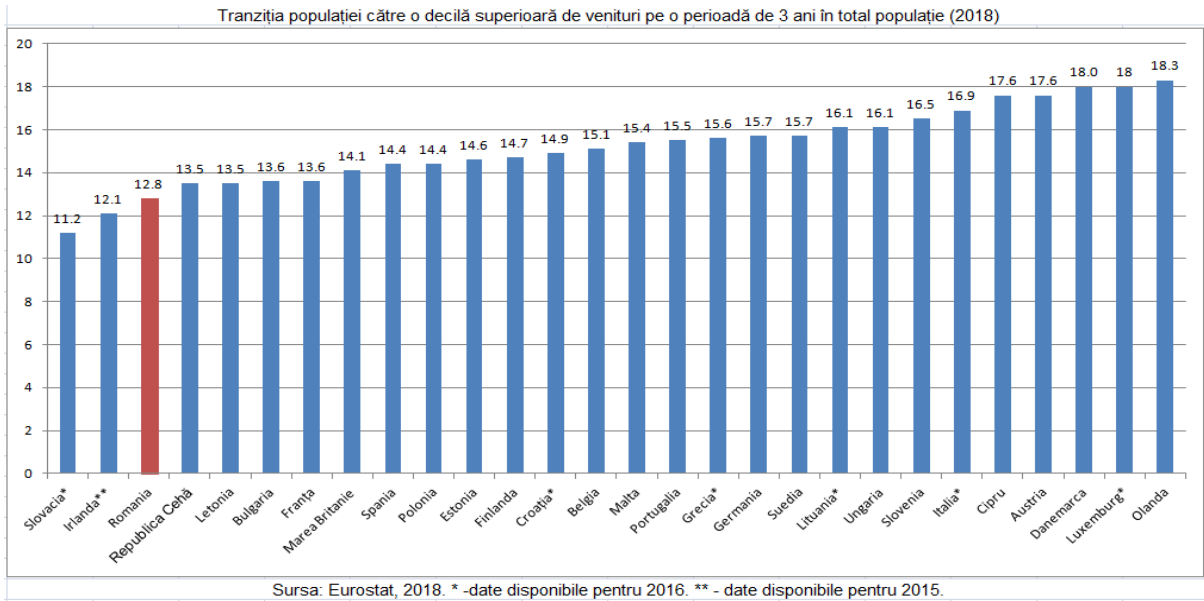
Anexa nr. 3

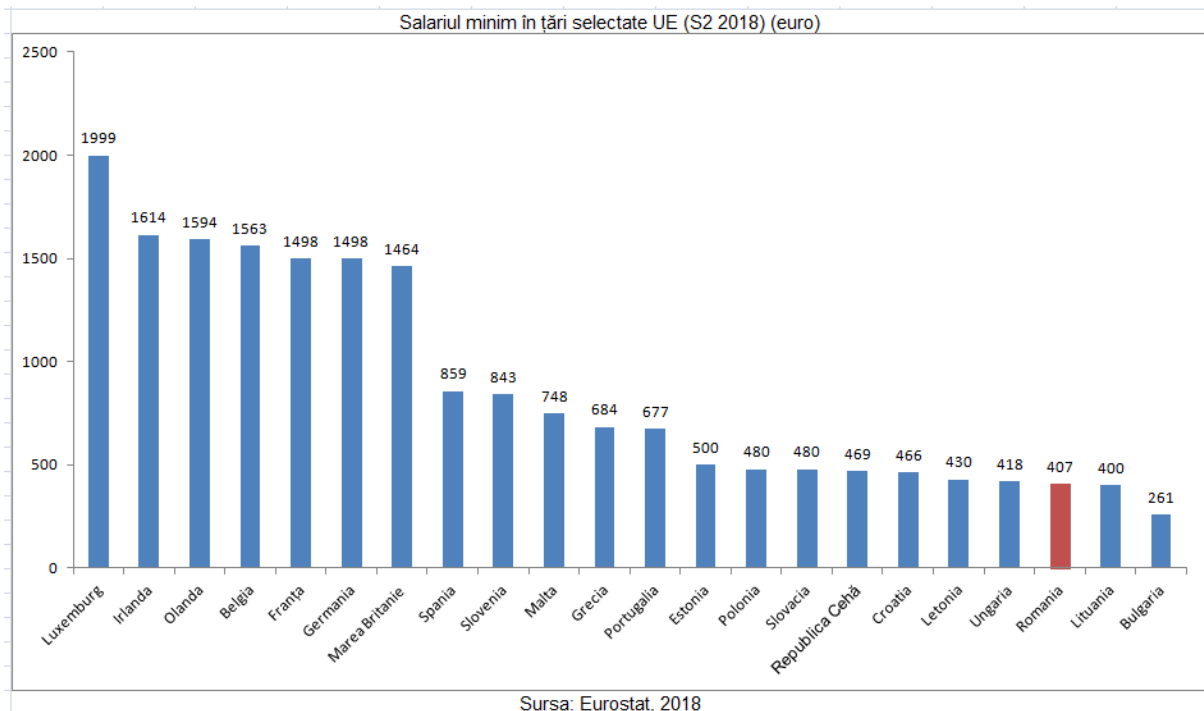
Anexa nr. 4

Anexa nr. 5

Anexa nr. 6

Anexa nr. 7

Evolutia salariului minim

	2018*)	2019	2020
Castigul salarial mediu brut	4300	4657	5002
- %, an anterior	-	8,3	7,4
Castigul salarial mediu net	2650	2873	3088
- %, an anterior		8,4	7,5
a) Salariul minim brut media anuala - persoane fara studii superioare	2080*)	2123	2295
- %, an anterior	-	10,1**)	8,1
b) Salariul minim net media anuala- persoane fara studii superioare	1179	1287	1382
- %, an anterior	12,0	9,2**)	7,4
c) Salariul minim brut media anuala - persoane cu studii superioare	2350*)	2393	2565
- %, an anterior	-	-	7,2
d) Salariul minim net media anuala - persoane cu studii superioare	1413*)	1438	1532
- %, an anterior	-	-	6,5
Diferente c-a (brut)	270	270	270
Diferente d-b (net)	234	151	150
Crestere studii superioare/ fara studii superioare -% (c/a)	-	12,7	11,8
Raport salariul minim brut fara studii sup/castig salarial mediu brut	-	45,6	45,9
Raport salariul minim brut cu studii sup/castig salarial mediu brut	-	51,4	51,3
Raport salariul minim net fara studii sup/castig salarial mediu net	-	44,8	44,8
Raport salariul minim net cu studii sup/castig salarial mediu net	-	50,1	49,6

*) 1 noiembrie 2018

***) fata de media anului 2018

Nota: Mediile anuale ale salariului minim au la baza urmatoarea programare :

- de la 1 octombrie 2019 salariul minim brut pentru persoanele fara studii superioare 2250 lei si 2520 lei pentru persoanele cu studii superioare;
- de la 1 octombrie 2020 salariul minim brut pentru persoanele fara studii superioare 2430 lei si pentru persoanele cu studii superioare 2700 lei.